

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه گیلان

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

شبه سازی سیگنال سامانه موقعیت یاب گاليله

نگارش

آزاده نوذریپور

استاد راهنما

دکتر محمدحسین رفان

دکتر شروین امیری

پایان نامه برای کسب درجه کارشناسی ارشد

در رشته مهندسی برق - الکترونیک

اسفند ماه ۱۳۹۲

باسمه تعالی

تعهدنامه اثر اصالت

اینجانب آزاده نوذریپور معتمد می شوم که مطالب مندرج در این پایان نامه که حاصل کار پژوهشی اینجانب است و دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این پژوهش از آنها استفاده شده است، مطابق مقررات ارجاع و در فهرست منابع و مأخذ ذکر گردیده است. این پایان نامه قبلاً برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است. در صورت اثبات تخلف (در هر زمان) مدرک تحصیلی صادر شده توسط دانشگاه از اعتبار ساقط خواهد شد.

کلید حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه تربیت مدرس شهید رجایی می باشد.

نام و نام خانوادگی دانشجو

آزاده نوذریپور

امضاء

تأییدیه‌ی هیئت داوران جلسه‌ی دفاع از پایان‌نامه

نام دانشکده: مهندسی برق و کامپیوتر

نام دانشجو: آزاده نوذرپور

عنوان پایان‌نامه: شبیه‌سازی سیگنال سامانه موقعیت یاب گاليله

تاریخ دفاع: ۱۲ اسفند ماه ۱۳۹۲

رشته: مهندسی برق

گرایش: الکترونیک

ردیف	سمت	نام و نام خانوادگی	مرتبه دانشگاهی	دانشگاه یا مؤسسه	امضا
۱	استاد راهنما	دکتر محمدحسین رفان	استادیار	شهید رجایی	
۲	استاد راهنما	دکتر شروین امیری	دانشیار	سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران	
۳	استاد مدعو خارجی	دکتر موسوی میر کلائی	استاد	دانشگاه علم و صنعت	
۴	استاد مدعو داخلی	دکتر منصور باقری	استادیار	شهید رجایی	

تقدیم به مهربان فرشتگانی که:

لحظات ناب باور بودن، لذت و غرور دانستن، جسارت خواستن، عظمت رسیدن و تمام تجربه‌های یکتا و زیبای زندگی‌ام، مدیون حضور سبز آن‌هاست.

تقدیم به پدر و مادر عزیزم...

تشکر و قدردانی

سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشان را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید...

بدون شک جایگاه و منزلت معلم، اجل از آن است که در مقام قدردانی از زحمات بی شائبه ی او، با زبان قاصر و دست ناتوان، چیزی بنگاریم. اما از آنجایی که تجلیل از معلم، سپاس از انسانی است که هدف و غایت آفرینش را تأمین می کند و سلامت امانت هایی را که به دستش سپرده اند، تضمین؛ بر حسب وظیفه و از باب " من لم یشکر المنعم من المخلوقین لم یشکر الله عزّ و جلّ: " از پدر و مادر عزیزم... این دو معلم بزرگوارم...

که همواره بر کوتاهی و درشتی من، قلم عفو کشیده و کریمانه از کنار غفلت هایم گذشته اند و در تمام عرصه های زندگی یار و یآوری بی چشم داشت برای من بوده اند؛

از استاد با کمالات و شایسته؛ جناب آقای دکتر محمدحسین رفان و جناب آقای دکتر شروین امیری که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند و زحمت راهنمایی این پایان نامه را بر عهده گرفتند کمال تشکر و قدردانی را دارم، باشد که این خردترین، بخشی از زحمات آنان را سپاس گوید.

چکیده

سیگنال های ارسال شده از ماهواره های گالیله و جی پی اس به سمت زمین شامل ۳ مولفه؛ موج حامل، سیگنال پیام و کدفاصله یاب است. در این پژوهش با مطالعه دقیق این ۳ مولفه، سیگنال فرکانس میانی گالیله و جی پی اس در باند L1 در محیط Matlab شبیه سازی می شود. داده اولیه مورد نیاز سیگنال برای شبیه سازی داده آلماناک و افمریس است. از آنجایی که سامانه گالیله هنوز عملیاتی نشده است، داده افمریس مورد نیاز با استفاده از نرم افزار شبیه ساز سامانه گالیله بنام GSSF و داده آلماناک در یک فایل متنی بصورت دستی تولید می شود. سپس، تحت الگوریتم های معین بصورت بیت به بیت در زیرقاب ها و صفحه های مربوطه جایگذاری می شوند. کد اولیه و کد ثانویه هر ماهواره گالیله و کد GPS C/A با رجوع به مراجع پیاده سازی می شود. پیاده سازی این بخش در محیط برنامه نویسی Matlab انجام می شود. نرم افزار SoftGNSS (نسخه ۳) برای ارزیابی اولیه استفاده می شود. طیف سیگنال در دو حالت با نویز گوسی محیط و بدون آن بدست آمد. طیف بدست آمده قابلیت اطمینان خوبی دارد از این جهت که در این مقاله داده آلماناک و افمریس مورد نیاز ماهواره های گالیله و GPS در شبیه سازی سیگنال استفاده شده است. سیگنال های IF تولید شده برای یک مقطع زمانی مشخص باید در یک حافظه با فرمت باینری ذخیره سازی شود. سپس فایل ذخیره شده با نرم افزار SoftGNSS اجرا می شود و طیف سیگنال بدست می آید. این نرم افزار قادر است طیف سیگنال های گالیله و GPS را نمایش دهد؛ اگرچه نمی تواند سیگنال های ماهواره های گالیله را ردیابی و ره یابی کند.

کلمات کلیدی: سامانه ماهواره ای گالیله، شبیه ساز سیگنال، داده پیام، کد فاصله یاب،

شبیه ساز GSSF

فهرست مطالب

۱	فصل اول
۲	۱-۱ مقدمه
۴	۲-۱- سامانه ناوبری ماهواره ای گالیله
۵	۱-۲-۱ بخش فضایی
۸	۲-۲-۱ بخش کنترل
۹	۳-۲-۱ بخش کاربر
۱۰	۳-۱ نحوه تعیین موقعیت یک گیرنده
۱۳	۴-۱ اندازه گیری فاصله
۱۴	۵-۱ خدمات سامانه ماهواره ای گالیله
۱۵	۱-۵-۱ خدمات آزاد گالیله:
۱۶	۲-۵-۱ خدمات تجاری گالیله
۱۷	۳-۵-۱ خدمات منظم عمومی گالیله
۱۷	۴-۵-۱ خدمات امنیتی گالیله
۱۸	۵-۵-۱ خدمات جستجو و امداد گالیله
۱۹	۶-۵-۱ سامانه پوشش ناوبری زمینی اروپا (EGNOS)
۲۲	فصل دوم
۲۳	۱-۲ مقدمه
۲۳	۲-۲ طیف فرکانسی و مشخصات سیگنال حامل
۲۶	۱-۲-۲ نحوه مدولاسیون سیگنال های گالیله
۲۸	۳-۲ سیگنال کد فاصله یاب
۳۰	۱-۳-۲ تولید کد اولیه
۳۱	۲-۳-۲ تولید کد ثانویه
۳۲	۴-۲ سیگنال پیام ناوبری
۳۴	۱-۴-۲ کدینگ Interleaving FEC
۳۶	۲-۴-۲ ساختار پیام ناوبری F/NAV

۳۸.....	۲-۴-۳- پیام I/NAV
۴۲.....	۲-۵ زمان سامانه گاليله
۴۴.....	۲-۶- ساختار سيگنال E1
۴۹.....	فصل سوم
۵۰.....	۳-۱ مقدمه
۵۱.....	۳-۲ ساعت ماهواره
۵۱.....	۳-۲-۱ اثر مدار ماهواره بر روی خطای ساعت
۵۳.....	۳-۲-۲ اثرات نسبیت در خطای ساعت
۵۳.....	۳-۳- خطای اتمسفر
۵۴.....	۳-۳-۱ خطای تروپوسفر
۶۴.....	۳-۳-۲ خطای یونوسفر
۷۲.....	۳-۴ خطای چندمسیری
۷۴.....	۳-۵ خطاهای ناشی از وضعیت ماهواره ها و گیرنده
۷۶.....	۳-۶ مدل ریاضی سيگنال E1 در باند گذر با در نظر گرفتن خطاها
۷۷.....	۳-۷ مقایسه با GPS
۷۹.....	۳-۷-۱ تفاوت در سيگنال
۸۱.....	۳-۷-۲ تفاوت در پردازش سيگنال
۸۳.....	فصل چهارم
۸۴.....	۴-۱ مقدمه
۸۹.....	۴-۲ شبیه سازی سناریو
۱۰۳.....	فصل پنجم
۱۰۴.....	۵-۱ مقدمه

۱۰۴.....	۲-۵ اجزای سیگنال گاليله و نحوه شبیه سازی آن
۱۰۵.....	۱-۲-۵ داده ی راینکس
۱۰۶.....	۲-۲-۵ داده ی آلماناک
۱۰۸.....	۳-۲-۵ تولید کد
۱۰۹.....	۳-۵ تحقق نرم افزاری سیگنال فرکانس میانی E1 گاليله
۱۱۵.....	۴-۵ نمونه خارجی
۱۱۶.....	۵-۵ گیرنده های گاليله
۱۲۱.....	فصل ششم
۱۲۲.....	۱-۶ جمع بندی نهایی
۱۲۳.....	۲-۶ روشهای پیشنهادی برای کارهای آینده
۱۲۵.....	مراجع

فهرست جدول ها

جدول ۱-۱	مشخصات ماهواره های گالیله	۷
جدول ۲-۱	عملکرد موقعیت یابی خدمات آزاد گالیله	۱۶
جدول ۳-۱	عملکرد زمانی خدمات آزاد گالیله	۱۶
جدول ۴-۱	عملکرد خدمات نظم عمومی گالیله	۱۷
جدول ۵-۱	عملکرد خدمات امنیتی گالیله	۱۸
جدول ۱-۲	مشخصات سیگنال های گالیله	۲۶
جدول ۲-۲	طول کد	۲۹
جدول ۳-۲	تخصیص کد ثانویه به سیگنال ها	۳۱
جدول ۴-۲	نوع پیام ناوبری سیگنال ها در سامانه گالیله	۳۲
جدول ۵-۲	ساختار قاب پیام های ناوبری گالیله	۳۴
جدول ۶-۲	پارامترهای کدینگ داده	۳۶
جدول ۷-۲	طرح بندی صفحه F/NAV	۳۷
جدول ۸-۲	پارامترهای افریس گالیله و جایگاه آن در پیام ناوبری F/NAV	۳۸
جدول ۹-۲	صفحه نامی I/NAV با تخصیص بیت	۴۰
جدول ۱۰-۲	صفحه هشدار I/NAV با تخصیص بیت	۴۱
جدول ۱۱-۲	طرح بندی بخش صفحه I/NAV	۴۱
جدول ۱۲-۲	نرخ چیب و زیر حامل E1 SOL CBOC	۴۶
جدول ۱-۳	پارامترهای ورودی بکار گرفته شده در بعضی از مدل های تاخیر تروپوسفر	۵۷
جدول ۲-۳	مقادیر تغییرات فصلی پنج پارامتر هواشناسی استفاده شده در مدل EGNOS	۶۳
جدول ۱-۴	اطلاعات شبکه فضایی سامانه گالیله	۸۹
جدول ۲-۴	اطلاعات شبکه فضایی سامانه GPS	۹۰
جدول ۳-۴	اطلاعات مشترک سناریو	۹۱
جدول ۱-۵	مشخصات نمونه ای از پارامترهای داده ی پیام ماهواره ها	۱۰۷

فهرست شکل‌ها

- شکل ۱-۱ بخش‌های مختلف سامانه ماهواره ای گالیله ۲
- شکل ۱-۲ طرح فرکانسی گالیله ۴
- شکل ۱-۳ چهار ماهواره عملیاتی گالیله در مدار ۶
- شکل ۱-۴ بخش فضایی گالیله ۶
- شکل ۱-۵ ماهواره گالیله با سلول خورشیدی ۷
- شکل ۱-۶ بخش کنترل زمینی گالیله ۸
- شکل ۱-۷ مکان هندسی با داشتن فاصله از یک ماهواره ۱۱
- شکل ۱-۸ مکان هندسی با داشتن فاصله از دو ماهواره ۱۱
- شکل ۱-۹ مکان هندسی با داشتن فاصله از سه ماهواره ۱۲
- شکل ۱-۱۰ محاسبه سه بعدی مکان گیرنده ۱۲
- شکل ۱-۱۱ اندازه گیری تاخیر زمانی ۱۴
- شکل ۱-۱۲ سامانه SAR گالیله ۱۹
- شکل ۲-۱ مولفه های سیگنال گالیله ۲۳
- شکل ۲-۲ طیف فرکانسی سیگنال های گالیله ۲۴
- شکل ۲-۳ مولفه های مختلف BOC ۲۸
- شکل ۲-۴ مدولاسیون BOC ۲۸
- شکل ۲-۵ تولید کد TIERED ۳۰
- شکل ۲-۶ شماتیک تولید کد اولیه ۳۱
- شکل ۲-۷ ساختار پیام ناوبری گالیله ۳۳
- شکل ۲-۸ کدینگ اینتر لیونگ ۳۵
- شکل ۲-۹ طرح کدینگ کانولوشن پیام ناوبری ۳۵
- شکل ۲-۱۰ ساختار پیام ناوبری F/NAV ۳۶
- شکل ۲-۱۱ حجم و سرعت داده های ارسالی پیام ناوبری F/NAV ۳۷
- شکل ۲-۱۲ ساختار پیام ناوبری I/NAV ۳۹
- شکل ۲-۱۳ حجم و سرعت داده های ارسالی پیام ناوبری I/NAV ۴۲
- شکل ۲-۱۴ رابطه بین زمان گالیله و GPS ۴۴
- شکل ۲-۱۵ چگالی طیفی توان E1 OS ۴۵
- شکل ۲-۱۶ بلوک دیاگرام تولید سیگنال E1 CBOC ۴۶
- شکل ۲-۱۷ یک دوره تناوب از زیر حامل CBOC برای (A) مولفه سیگنال L1-B و (B) مولفه سیگنال L1-C ۴۷
- شکل ۳-۱ نمونه ای از منابع خطا ۵۰
- شکل ۳-۲ نقاط اوج و حضیض مدار یک ماهواره ۵۲
- شکل ۳-۳ ساختار اتمسفر ۵۴
- شکل ۳-۴ تاخیرات تروپوسفری ۵۵
- شکل ۳-۵ تاخیر تروپوسفر محاسبه شده توسط مدل هاپفیلد ۵۹
- شکل ۳-۶ ارزیابی GPS و مدل تصحیح خطا EGNOS برای تأخیر تروپوسفر ۶۴
- شکل ۳-۷ زیر لایه های یونوسفر در شب و روز ۶۶
- شکل ۳-۸ چگالی الکترون و دمای لایه های جو ۶۸

شکل ۳-۹ چندمسیری سیگنال های ماهواره ای	۷۳
شکل ۳-۱۰ تأخیر چندمسیری در سیگنال مستقیم	۷۳
شکل ۳-۱۱ تعیین DOP	۷۵
شکل ۴-۱ شروع اجرای نرم افزار GSSF	۸۴
شکل ۴-۲ فضای کاربر GSSF	۸۷
شکل ۴-۳ ایستگاه های حساس گاليله (GSS) در بخش زمینی	۸۸
شکل ۴-۴ بخش فضایی سامانه گاليله	۹۲
شکل ۴-۵ ایستگاه های حساس گاليله (GSS) در بخش زمینی	۹۲
شکل ۴-۶ تعداد ماهواره های گاليله در دید در طول یک شبانه روز	۹۳
شکل ۴-۷ تعداد ماهواره های GPS در دید در طول یک شبانه روز	۹۳
شکل ۴-۸ میانگین دقت افقی سامانه گاليله در مدت ۱۰ روز	۹۴
شکل ۴-۹ میانگین دقت افقی ترکیب دو سامانه گاليله و GPS در مدت ۱۰ روز	۹۴
شکل ۴-۱۰ میانگین صحت سنجی افقی سامانه گاليله در نقاط مختلف	۹۶
شکل ۴-۱۱ میانگین صحت سنجی عمودی سامانه گاليله در نقاط مختلف	۹۶
شکل ۴-۱۲ میانگین INTEGRITY افقی ترکیب دو سامانه گاليله و GPS	۹۷
شکل ۴-۱۳ میانگین INTEGRITY عمودی ترکیب دو سامانه گاليله و GPS	۹۷
شکل ۴-۱۴ قابلیت دسترسی به خدمات صحت سنجی بدون خطا در طول شبانه روز	۹۸
شکل ۴-۱۵ میانگین GDOP سامانه گاليله	۹۸
شکل ۴-۱۶ میانگین GDOP اجرای سامانه گاليله و GPS	۹۹
شکل ۴-۱۷ شبکه ماهواره ای بالای ایستگاه KIRUNA در مدت ۱ ثانیه	۱۰۰
شکل ۴-۱۸ شبکه ایستگاه های ULS در سطح زمین	۱۰۰
شکل ۴-۱۹ میانگین تعداد ایستگاه های در دید ماهواره شماره ۱ گاليله	۱۰۱
شکل ۴-۲۰ نمونه ای از داده ی RINEX.03	۱۰۲
شکل ۵-۱ داده آلماناک گاليله	۱۰۷
شکل ۵-۲ نمایی از نحوه تولید سیگنال پیام	۱۰۸
شکل ۵-۳ کد اولیه شماره یک سیگنال E1-B	۱۰۹
شکل ۵-۴ مراحل تولید سیگنال IF گاليله	۱۰۹
شکل ۵-۵ تعداد ماهواره های GPS و گاليله در دید گیرنده	۱۱۱
شکل ۵-۶ طیف سیگنال ماهواره های گاليله و GPS	۱۱۱
شکل ۵-۷ طیف سیگنال ماهواره های گاليله و GPS با در نظر گرفتن نویز گوسی محیط	۱۱۲
شکل ۵-۸ طیف سیگنال همه ماهواره های در دید گاليله بدون در نظر گرفتن نویز گوسی محیط	۱۱۲
شکل ۵-۹ طیف سیگنال ماهواره های در دید گاليله با در نظر گرفتن نویز گوسی محیط	۱۱۲
شکل ۵-۱۰ سیگنال ماهواره های در دید GPS بدون در نظر گرفتن نویز گوسی محیط	۱۱۳
شکل ۵-۱۱ طیف سیگنال ماهواره های در دید GPS با در نظر گرفتن نویز گوسی محیط	۱۱۳
شکل ۵-۱۲ تغییرات فرکانس مرکزی ماهواره های در دید GPS	۱۱۳
شکل ۵-۱۳ نتایج خروجی correlation در قسمت ره یابی	۱۱۴
شکل ۵-۱۴ نتایج خروجی قسمت ردیابی	۱۱۴

- شکل ۵-۱۵ شبیه ساز مدل GSS6700 به همراه رایانه ی کنترل گر ۱۱۶
- شکل ۵-۱۶ بلوک دیاگرام گیرنده GNSS ۱۱۷
- شکل ۵-۱۷ ره یابی سیگنال ماهواره های گاليله در سپتامبر ۲۰۱۳ ۱۱۹
- شکل ۵-۱۸ ره یابی سیگنال PFM گاليله (PRN 11) ۱۱۹
- شکل ۵-۱۹ سیگنال مدوله شده BOC قابل مشاهده در طبقه ردیابی ۱۲۰

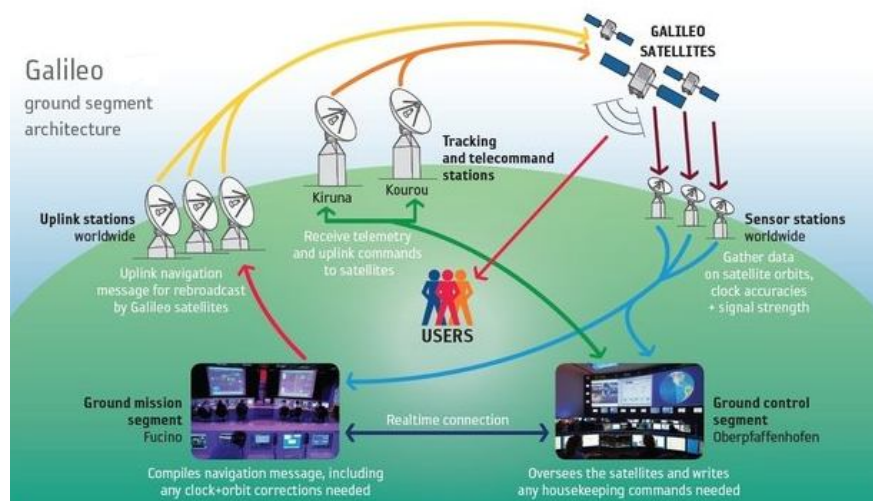
فصل اول

تعاریف و مفاهیم اولیه

۱-۱ مقدمه

گالیله^۱ یکی از شبکه های ماهواره ای نوبری است که در حال حاضر از سوی اتحادیه اروپا و آژانس فضایی اروپا در دست توسعه و اجرا قرار دارد. سامانه تعیین موقعیت گالیله با اهداف زیر ساخته شده است: ۱ - افزایش دقت موقعیت یابی کاربران نسبت به آنچه که در حال حاضر قابل دستیابی است. ۲ - پوشش بهتر سیگنال های ماهواره ای در عرض های جغرافیایی بالا نظیر کشورهای اسکاندیناوی. ۳ - توسعه سامانه تعیین موقعیت جهانی که همیشه حتی در زمان جنگ، مستقل از سامانه های GPS^۲ آمریکا و GLONASS^۳ روسیه و COMPASS^۴ چین بتواند قابل استفاده باشد. استقلال کامل نوبری ماهواره ای اروپا در دو گام بدست خواهد آمد، ابتدا با شروع راه اندازی سامانه EGNOS در سال ۲۰۰۴ و سپس با سامانه نوبری گالیله. گالیله اولین سامانه نوبری و موقعیت یاب ماهواره ای غیرنظامی است که برای استفاده عموم مردم آزاد است. گالیله برای برنامه های کاربردی تجاری و امنیتی، خدمات نوبری مطمئنی را ارائه خواهد داد که این مهمترین برتری گالیله نسبت به سامانه های نوبری حال حاضر است [۱].

سامانه نوبری گالیله شامل ۳ زیر مجموعه خواهد بود: زیر مجموعه فضایی^۴، زیر مجموعه زمینی^۵ و زیر مجموعه کاربر^۶.

شکل ۱-۱ بخش های مختلف سامانه ماهواره ای گالیله

^۱ Galileo
^۲ GPS
^۳ Glonass
^۴ Space Segment
^۵ Control Segment
^۶ User segment

زیر مجموعه فضایی شامل ۲۷ ماهواره اصلی و ۳ ماهواره فعال یدکی است که در ۳ مدار با شیب ۵۶ درجه و در فاصله ۲۳۲۲۲ کیلومتری زمین قرار می گیرند و هر ۱۴ ساعت یک بار کره زمین را دور می زنند. این ماهواره ها نیروی خود را از خورشید تامین می کنند. همچنین باتری هایی نیز به همراه دارند که برای زمان های خورشید گرفتگی و یا مواقعی که در سایه زمین حرکت کنند. در شهرهایی که دارای ساختمان های بلند می باشند و به سبب همین ساختمان ها اختلالاتی در پوشش فرکانسی داریم، پوشش مناسب ماهواره های گالیله کمک می کند تا بتوان پوشش مناسبی داشته باشیم. با بیست و هفت ماهواره عملیاتی که در مدار قرار می گیرند، ۹۰ درصد این احتمال وجود دارد که شخص در هر نقطه بر روی کره زمین از جمله قطب شمال و جنوب در خط مستقیم تحت پوشش حداقل چهار ماهواره قرار گیرد. برای بسیاری از نقاط، شش تا هشت ماهواره در خط مستقیم خواهد بود، به همین دلیل می توان برای تعیین موقعیت با دقت حدود یک متر فائق آمد. GPS در حال حاضر دقت بین سه تا هشت متر دارد.

بخش کنترل مسئول مدیریت مجموعه ماهواره های ناوبری، ارتباط با مراکز خدمات و کنترل عملکرد اهداف اصلی ناوبری از جمله تعیین مدار ماهواره ها، همزمان سازی زمان، تعیین و انتشار آلام های هشدار دهنده در صورت نیاز در سطح جهان می باشد.

بخش کاربر با توجه به سیگنال های مختلف گالیله شامل انواع گیرنده با قابلیت های مختلف می باشد که وظیفه دریافت و آنالیز اطلاعات و استخراج موقعیت جغرافیایی، سرعت و زمان را بر عهده دارد.

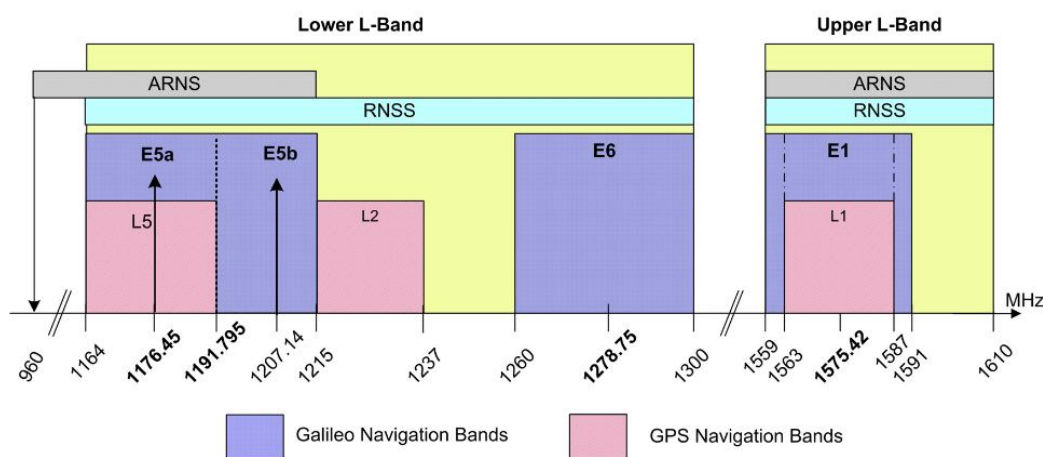
هر ماهواره گالیله ۴ نوع داده ناوبری مختلف از جمله داده خدمات رایگان، داده خدمات امنیتی، داده خدمات تجاری و داده خدمات نظم عمومی را در قالب ۱۰ سیگنال ناوبری ارسال می کند. هر سیگنال ارسالی ماهواره شامل کد فاصله یاب^۱ (RC)، داده پیام^۲ و موج حامل است. فاصله ماهواره تا کاربر بر اساس کدهای فاصله یاب اندازه گیری می شود. سه نوع کد فاصله یاب (RC) قابل دسترس خواهد بود: RC با دسترسی آزاد، RC رمز گذاری شده با رمز تجاری، RC رمز گذاری شده با رمز دولتی. کد های فاصله یاب گالیله از کد هایی بنام Tiered تشکیل شده اند که شامل دو کد اولیه و کد ثانویه است. کد های اولیه براساس کد های طلایی (gold code) معمولی با طول ثبات ۲۵ ساخته شده اند. کدهای ثانویه از دنباله های از پیش تعریف شده با طول ۴ تا ۱۰۰ تشکیل شده اند [۱].

^۱ Ranging Code (RC)

^۲ Navigation Message

داده پیام، شامل اطلاعاتی از قبیل موقعیت و سرعت ماهواره، اطلاعات مربوط به تاریخ، زمان و وضعیت سلامت هر ماهواره می باشد که در قالب های معین، از هر ماهواره با نرخ های متفاوت ارسال می شود [۱]

هر ماهواره گالیله ۱۰ سیگنال ناوبری را با ۴ حامل فرکانسی E1, E6, E5b, E5a ارسال می کند. مطابق شکل (۲-۱) سیگنال های حامل گالیله در باندهای اختصاص داده شده به خدمات ماهواره ای ناوبری رادیویی (RNSS^۱) ارسال خواهند شد، علاوه بر آن سیگنال های حامل (ARNS^۲) در باند اختصاص داده شده به خدمات ناوبری رادیویی هوانوردی ارسال خواهند شد [۲].

شکل ۲-۱ طرح فرکانسی گالیله [۱]

۲-۱- سامانه ناوبری ماهواره ای گالیله

گالیله اولین سامانه ناوبری و موقعیت یاب ماهواره ای غیرنظامی است که برای استفاده عموم مردم آزاد است. در سال ۱۹۹۹ ایده های متفاوتی از کشورهای فرانسه، آلمان، ایتالیا و انگلیس برای یک سامانه ناوبری مطرح شد، ولی بعد با تشکیل یک تیم از مهندسان هر چهار کشور همه ایده ها به یک ایده جامع تبدیل گشت. مرحله اول پروژه سامانه ناوبری گالیله به طور رسمی در ۲۶ می سال ۲۰۰۳ توسط اتحادیه اروپا و آژانس فضایی اروپا پذیرفته شد. این سامانه بر خلاف سامانه امریکایی GPS که بطور عمده توسط ارتش امریکا کنترل و اجرا می شود؛ برای مقاصد غیر نظامی در نظر گرفته شده است. با توجه به این که در امریکا قانونی برای محدود کردن

^۱ Radio Navigation Satellite Services

^۲ Aeronautical Radio Navigation Services

دقت GPS وجود دارد به گونه ای که دسترسی کاربران غیر نظامی را در زمان جنگ یا بطور کلی محدود می کند، نظیر خطای عمدی SA^۱ که تا سال ۲۰۰۰ میلادی دقت سیگنال قابل استفاده برای کاربران غیر نظامی را محدود می کرد؛ اروپا را بر آن داشت تا سامانه ای طراحی کند که با اهداف نظامی خاموش نشود و در مقایسه با دقت GPS دارای دقت یکسان برای تمام کاربران باشد. این سامانه علاوه بر خدمات اصلی که بطور رایگان برای هر کاربر با گیرنده سازگار با گالیه قابل دسترس خواهد بود، خدمات تجاری با پهنای باند رمز شده قویتر که با یک هزینه اضافی و یک دقت بیشتر همراه می باشد نیز در اختیار کاربران قرار خواهد داد. در توافقنامه امضا شده با ایالات متحده، اتحادیه اروپا با مدولاسیون BOC^۲(1,1) جهت همسازگاری گالیه و GPS با هم و استفاده ترکیبی هر دو سامانه در آینده موافقت کرد. با این توافقنامه در زمان جنگ به نیروهای اروپا و امریکا اجازه داده می شود تا بدون نیاز به ناتوان کردن کامل سامانه های یکدیگر بتوانند سیگنال های همدیگر را بلوکه کنند [۳][۴].

۱-۲-۱- بخش فضایی

آژانس فضایی اروپا در تاریخ ۲۸ دسامبر ۲۰۰۵ میلادی ماهواره GLOVE (GSTB-2A) که یکی از دو ماهواره آزمایشی گالیه بود را به وسیله موشک سایوز در ساعت ۰۵:۱۹ به وقت UTC^۳ از ایستگاه باکنور قزاقستان به فضا پرتاب کرد. این ماهواره در ساعت ۲۱:۵۱ به وقت UTC همانطور که برنامه ریزی شده بود در حالی که به دور زمین می چرخید در ارتفاع ۲۳۲۲۲ کیلومتری از سطح زمین در مدار خود قرار گرفت. این ماهواره که به وسیله شرکت SSSL^۴ ساخته شده دارای یک آنتن فرستنده است. اولین سیگنال های ناوبری آن در ۱۲ ژانویه ۲۰۰۶ در رصد خانه CHILBOLTON واقع در HAMPSHIRE انگلستان و نیز ایستگاه آژانس فضایی اروپا در REDU بلژیک دریافت شد. ماهواره دوم که GLOVE-B نام دارد دارای تجهیزات پیشرفته تری می باشد از جمله دو ساعت اتمی که یکی از آنها ساعت اتمی روبیدیم و دیگری یک ساعت اتمی هیدروژن میز غیرفعال است و در آوریل سال ۲۰۰۸ پرتاب شد. هدف اولیه از پرتاب هر دو ماهواره دستیابی به رسیدن فرکانس مورد نیاز مطابق ITU^۵ می باشد که برای استفاده از فرکانس های منتشر شده تا پایان عمر ماهواره لازم است. البته ماهواره GLOVE-B اهداف دیگری از قبیل توصیف خصوصیات محیطی خود و نیز ارسال سیگنال در فضا و آزمایشات گیرنده را نیز دنبال می کند. در ۲۱ اکتبر ۲۰۱۱، دو ماهواره از ۴ ماهواره عملیاتی گالیه جهت اعتبارسنجی سامانه پرتاب شد. در ۱۲ اکتبر ۲۰۱۲ دو ماهواره دیگر پرتاب شد که

^۱ Selective Availability

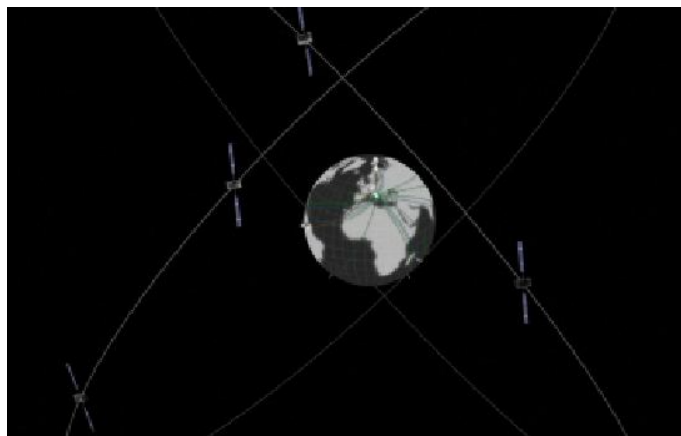
^۲ binary offset carrier

^۳ Coordinated Universal Time

^۴ Surrey Satellite Technology Ltd

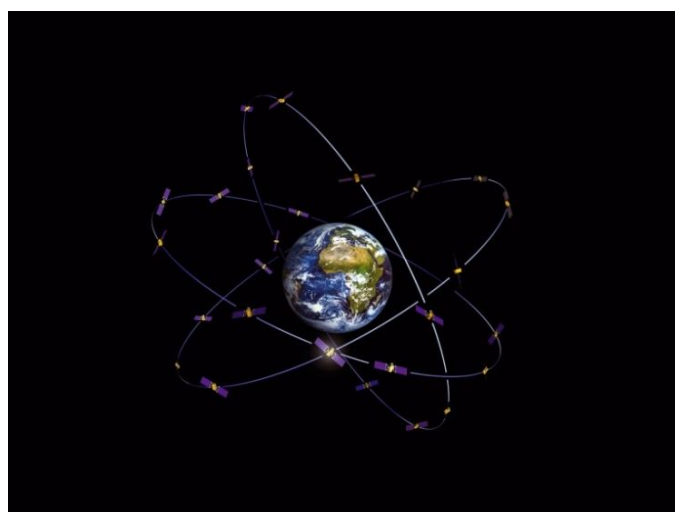
^۵ International Telecommunication Union

برای اولین بار آنتن های جستجو و نجات را بعنوان بخشی از سامانه بین المللی Cospas-Sarsat حمل می کردند (شکل (۱-۳)). پرتاب موفق دوم گالیله گام بزرگ دیگری در جهت شروع بهره برداری از خدمات گالیله بود [۳][۴][۵].

شکل ۱-۳ چهار ماهواره عملیاتی گالیله در مدار [۵]

انتظار می رود تا سال ۲۰۱۹ تکمیل نهایی ۳۰ ماهواره سامانه گالیله صورت گیرد. این ماهواره ها در ۳ مدار (هر کدام، شامل ۹ ماهواره فعال و یک ماهواره یدکی جایگزین) در ارتفاع ۲۳۲۲۲ کیلومتری زمین با زاویه شیب ۵۶ درجه، در حال چرخش اند. زاویه بین صفحه مدارها، ۱۲۰ درجه است تا کل ۳۶۰ درجه را پوشش دهند. شعاع این مدارها ۲۹۶۰۰ کیلومتر است و ماهواره ها هر ۱۴ ساعت یک بار زمین را دور می زنند. ۹ ماهواره عملیاتی موجود در هر مدار، دارای فاصله مساوی ۴۰ درجه ای از هم هستند. شکل (۱-۴) بخش فضایی سامانه گالیله را نشان می دهد [۱][۵].

شکل ۱-۴ بخش فضایی گالیله [۵]